

Andre kunne komme i Betragtning, vil man jo ganske vist kunne strække sig temmelig vidt, men man maa dog være betænkkelig ved med rund Haand at give fri Rejse for enhver Tid, hvor fri Rejse blot kunde synes nyttig og behagelig for Befolkningen, thi jeg maa gjøre opmærksom paa, at der i denne Henseende næres høist mærkværdige Anstuelser i Samfundet. Man argumenterer saaledes, at siden det er Statsbaner, man har med at gjøre, bør man kunne kjøre frit paa dem, naar det blot kan paavises, at det med denne frie Rejse er forbunden en lille Smule Mæntinteresse. Jeg kan ikke gaa ind paa en saadan Betragtning. Jeg gaar ud fra, at Statsbanerne skulle kunne bære sig, og vel kunne de paatage sig en og anden Udgift af Barmhertighedshensyn, men som Regel maa det være Kommunernes, Skolevæsenets, de forskjellige Foreningers og andre Organisationers Sag at afholde slige Udgifter, som det paa ingen Maade principielt kan tilkomme Jernbanerne at bære. At man skal være nogenlunde liberal i sin Fortolkning er jeg entig i, men den Anstuelse, at siden Banerne ere Statens, kan Alverden, der blot har noget Nyttigt for eller Noget, som staar i Forbindelse med Staten, kjøre frit, kan jeg paa ingen Maade acceptere. Vi have allerede Tog, hvor maaste Halvdelen af Passagererne kjøre frit, og en Udvidelse af dette Forhold vil ikke kunne lade sig gjøre, naar man da vil have et nogenlunde godt økonomisk Resultat ud af Driften, og det er jo det, der altid bliver holdt mig for Dø. Det gaar ikke an, blot fordi det kan være nyttigt og behageligt for de forskjellige Statsborgere, at udstrække den frie Kørsel paa Statsbanerne synderligt ud over, hvad der allerede nu finder Sted.

Formanden (Høgsbro): Folke-thingmanden for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) har begjært Ordet for tredje Gang. Maa jeg spørge, om det er for en kort Bemærkning?

Holstein-Ledreborg: Nei, det er for en lang.

Formanden (Høgsbro): Dertil kræves Thingets Samtykke. Da ingen Indsigelse fremkommer (Ophold), har det ærede Medlem Ordet.

Holstein-Ledreborg: Jeg skal dog søge at gjøre min Bemærkning saa kort som muligt. Men et Par Ord er jeg nødt til at henvende til det ærede Medlem, der har anset over, hvad jeg har sagt, og nogle Ord

vilde jeg ogsaa gjerne tilføie med Hensyn til en anden, for Resten mere underordnet Sag. Det er ikke min Hensigt at komme ind paa en yderligere Drøftelse af, hvor Meget der anvendes til Militærvæsenet og hvor Meget til civile Formaal, thi paa dette Omraade antager jeg, at de ærede Talere have anført Tilstrækkeligt, og at der efter den Maade, hvorpaa Paaastandene fra den anden Side ere blevne imødegaede, ikke det mere vil kunne føres Strid derom. Jeg skal blot i Anledning af den ærede Con- seilspræsidents Bemærkning om, at der dog er gjort Noget for Jernbanevæsenets Udvi- ling ved de nye Kjøreplaner for de sjæl- landske Baner, hvilket han søgte at bevise ved at anføre, at der var en Forøgelse af Driftsomkostningerne af 1 Million Kr. om Aaret, sige, at dette Argument ikke slaar til. Thi de betydelig forøgede Driftsomkostninger paa Jernbanebudgettet skyldes jo vel tildels Nedsættelsen paa Taxterne og Indførelsen af nye Tog, men ligesom denne Nedsættelse af Taxterne og Indførelsen af nye Tog jo kun delvis staar i Forbindelse med de sjæl- landske Baner, ligesaa sikkert mener jeg — og det er vist ogsaa den almindelige Me- ning — at en af Hovedgrundene, hvorfor Jernbanerne have indbragt saa Lidt, er den, at Administrationen er forholdsvis dyr, er langt dyrere end under det sjællandske Jern- banelstabs Bestyrelse, men tillige, at de Tog, der ere satte i Gang, næppe have været saa overordentlig heldige i deres Planer og praktiske Udarbejdelse; men det ligger dog maaste nærmest i, at selve Jern- banernes Statsadministration er overordent- lig dyr i sin Vedelse med sit overordentlig store Personale og sine ret rigelige Summer til Personals Lønninger. Jeg tror, at der er adskillige andre Ting, der have ind- virket fordyrende, end det imødekommende Skridt mod Befolkningens Fordringer, men det er jo Ting, der ville blive Gjenstand for nærmere Undersøgelse og ville komme til at ligge klarere for, naar Administrations- loven kommer til Forhandling her i Thinget, hvilket jeg haaber vil ske saa snart som mulig. Heller ikke tror jeg, det vil være til saa stor Nytte at drøfte Spørgsmaalet om Tiden, thi de Argumenter, den høitærede Conseils- præsident der fremsøgte, vare af den Slags Beviser, som den meget ærede Minister har stor Fortjærlighed for, nemlig juridiske Ar- gumenter, og dem har jeg ingen For- tjærlighed for; jeg har ikke en Gang den Evne, rigtig at kunne tilegne mig deres Vægt. Den ærede Minister nævnte navnlig 2 Beviser paa, at der var Tid nok for Rigsdagen til at blive færdig,